FILMTHEATER HILVERSUM

TAKE TWO VOOR FILMTHEATER HILVERSUM

Op weg naar uitbreiding aan het Herenplein

Inhoud

1 Trends en ontwikkelingen
2 Filmtheater Hilversum, geliefde plek in het hart van de Mediastad
3 De kracht van film
4 Een filmtheater van, voor en door alle Hilversummers
5 Een vernieuwd Filmtheater Hilversum: de uitbreiding

Filmtheater Hilversum
Herenplein 5
1211 DR Hilversum
Tel: 035 6235466
filmtheaterhilversum.nl

Voor meer informatie: info@filmtheaterhilversum.nl

In het hart van dé mediastad van Nederland is Filmtheater Hilversum gevestigd. Ons filmtheater is in 1972 opgericht door inwoners van Hilversum en heeft vanaf dag één een sterke binding met de stad. Mede dankzij de inzet van ruim tweehonderd betrokken vrijwilligers ontvingen we in 2019 een recordaantal van 142.500 bezoekers; een voortzetting van de groei die we zagen in de jaren ervoor. Met die groei nam ook de druk op het gebouw toe: het is niet berekend op het ontvangen van zoveel bezoekers. Terwijl de vraag vanuit het publiek, het onderwijs en samenwerkingspartners alsmaar toeneemt, moeten we steeds vaker 'nee' verkopen.

Een aantal jaar geleden zijn we daarom gestart met plannen voor uitbreiding op de huidige locatie. Om in filmtermen te spreken: 'take two' voor Filmtheater Hilversum, vijftien jaar na de vestiging aan het Herenplein. De ontwerpschetsen lagen klaar en de business case werd opgesteld. Toen brak de pandemie uit en moesten we noodgedwongen onze plannen in de ijskast zetten. Nu corona naar de achtergrond begint te verdwijnen, de culturele sector opkrabbelt en bezoekers ons weer weten te vinden, durven we met vertrouwen naar de toekomst te kijken. Hoog tijd om de plannen nieuw leven in te blazen, want om onze ambities te realiseren en onze missie op lange termijn te waarborgen is uitbreiding noodzakelijk.

In dit document nemen we je mee in de potentie en ambities van een vernieuwd en uitgebreid Filmtheater Hilversum. We maken inzichtelijk hoe ons filmtheater ook in de toekomst een rol van betekenis kan blijven spelen voor de stad en al zijn inwoners.

Christian Taal,
Directeur-bestuurder

1 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Bij het bepalen van onze koers, het samenstellen van programma's en het maken van de plannen voor de gewenste uitbreiding kijken we niet alleen naar wat er speelt in Hilversum, maar ook in de filmbranche en culturele sector in het algemeen. Hieronder schetsen we beknopt waar de sector staat na de pandemie en enkele trends en ontwikkelingen met betrekking tot publiek, programma en cultuurbeleid.

Herstel na corona

- De coronapandemie zorgde voor een sterke daling van de omzet van bioscopen en filmtheaters door de verplichte sluitingen en andere beperkende maatregelen. Streamingdiensten profiteerden juist van de lockdowns en lieten een nog snellere omzetgroei zien dan in de jaren daarvoor. Deze groei zet echter niet door: de markt raakt verzadigd. Streamingdiensten hebben te maken met flinke onderlinge concurrentie en een teruglopend aantal abonnees en zien zich genoodzaakt abonnementsprijzen te verhogen[1].

- In 2022 zag de branche het begin van het herstel. Het aantal bioscoop- en filmtheaterbezoeken nam weer toe, al bleef het nog ruim beneden het peil van voor de pandemie. Naar verwachting is de sector in 2024 weer op het niveau van 2019[2].

Publiek en programma

- Ondanks de alomtegenwoordigheid van schermen in huis en de populariteit van streamingsdiensten, hebben bioscopen en filmtheaters hun aantrekkingskracht niet verloren. Een groot doek, indrukwekkend geluid, de donkere zaal en de gezamenlijke beleving bieden veel mensen een waarde die film kijken thuis niet heeft.

- Het publiek gaat sinds de culturele sector weer geopend is actief op zoek naar wat het wil zien en ervaren. Film is in vergelijking met andere culturele bestemmingen nog altijd een laagdrempelig en betaalbaar avondje uit, al heeft de consument te maken met stijgende kosten voor energie en levensmiddelen.

- Sinds de digitalisering van de filmtechniek (waarbij zware filmrollen niet meer de standaard zijn) is het eenvoudiger en goedkoper geworden om films in roulatie te brengen en te vertonen. De afgelopen jaren kwamen steeds meer films[3] uit in bioscopen en filmtheaters waardoor films zich in korte tijd moeten bewijzen en elkaar verdringen.

[1] Bron: Cultuurmonitor.nl, Boekmanstichting en NOS Nieuws
[2] Bron: Cultuurmonitor.nl, Boekmanstichting
[3] 492 films in 2019 tegenover 324 films in 2005, bron: Nederlands Filmfonds

- Waar voor de commerciële bioscopen de exclusieve bioscoopbeleving een belangrijk wapen is om consumenten te blijven trekken, geldt voor filmtheaters nog altijd dat het creëren van een bijzondere verblijfsplek en het bieden van gedeelde ervaringen een bezoek aantrekkelijk en onderscheidend maakt. Die meerwaarde en behoefte is na de pandemie alleen maar groter geworden.

- Om het publiek deze gedeelde sociale en culturele ervaringen te bieden, zetten filmtheaters steeds meer in op speciale programmering, naast de reguliere filmvertoningen. Films worden van context voorzien door makers of experts, thema's uit de film worden uitgediept en het gesprek tussen bezoekers wordt gestimuleerd. Daarbij wordt aansluiting gezocht tussen wat leeft in de directe omgeving en samengewerkt met diverse partners om (potentiële) doelgroepen zo goed mogelijk te bedienen.

Cultuurbeleid

- In landelijk, regionaal en lokaal cultuurbeleid is steeds meer aandacht voor diversiteit en inclusiviteit. Verschillende perspectieven en geluiden verrijken het cultuuraanbod in meerdere opzichten en maken cultuur voor iedereen uitnodigend en toegankelijk. De opdracht aan de culturele sector is om hier oog voor te hebben en tot uitdrukking te laten komen in onder meer personeelsbeleid en programmering. Ook gemeente Hilversum ziet het belang in van cultuur voor álle Hilversummers en heeft dit tot speerpunt van beleid gemaakt

- De rijksoverheid onderstreept in recent beleid nogmaals dat het maken en ervaren van cultuur begint bij cultuureducatie, al op jonge leeftijd. Stimuleringsprogramma's als Cultuureducatie met Kwaliteit en kenniscentra als de regionale Filmhubs worden voortgezet. Ook gemeente Hilversum investeert de komende jaren extra in cultuureducatie, zowel binnen- als buitenschools en voor alle leeftijden. De gemeente ziet cultuureducatie als de basis om kinderen en jongeren te enthousiasmeren voor kunst en cultuur.

2 FILMTHEATER HILVERSUM, GELIEFDE PLEK IN HET HART VAN DE MEDIASTAD

Hilversum is, met ruim 93.000 inwoners en een verwachte groei richting 100.000 inwoners in 2050[4], een stad van betekenis in het Gooi. Als dé plek waar de Nederlandse omroepgeschiedenis begon is Hilversum een echte mediastad; het welbekende Mediapark en Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid zijn er gevestigd en je vindt er vele makers op het gebied van media en gaming. Hilversum is daarnaast de thuisbasis van het toonaangevende Metropole Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest. Ook instellingen als De Vorstin, Museum Hilversum en Dudok Architectuur Centrum dragen bij aan een cultureel diverse stad.

In het hart van deze stad is Filmtheater Hilversum gevestigd. Bijzonder is de sterke binding met Hilversum: het filmtheater is in 1972 opgericht door inwoners van de stad zélf en wordt nog altijd gedragen door maar liefst 210 betrokken vrijwilligers; onze belangrijkste ambassadeurs. Dagelijks heten zij onze bezoekers welkom en ook de kaartverkoop en horeca zijn bij onze vrijwilligers in goede handen.

In 2019 bracht een recordaantal van 142.500 bezoekers[5] een bezoek aan Filmtheater Hilversum. Hiermee is het filmtheater één van de best bezochte van Nederland. Sinds de vestiging aan het Herenplein in 2008 zijn de bezoekersaantallen verdubbeld. In vergelijking met overige regio's is het publiek in Hilversum en omgeving groot filmliefhebber met gemiddeld vijf bezoeken per jaar (landelijk: 2,2 bezoeken). Maar liefst 56% van de inwoners van Hilversum bezoekt jaarlijks minimaal één keer het filmtheater en daarbij waarderen inwoners van Hilversum een bezoek aan Filmtheater Hilversum het hoogst van alle culturele uitjes in de stad[6].

Film lééft in Hilversum, en dat is niet voor niets.

4 Bron: Hilversum in Cijfers, gemeente Hilversum

5 Met name hoog opgeleide, welgestelde inwoners (60+) en tweeverdieners met kinderen (30-55 jaar) weten het filmtheater goed te vinden. Bron: Het publiek van Filmtheater HIlversum, 2022, EMC Cultuuronderzoeken.

6 Bron: Burgerpanel 2021, Peiling Cultuur, I&O Research

3 DE KRACHT VAN FILM

Film is kunst, film prikkelt en entertaint. Film zet aan tot denken, opent het gesprek en biedt verrassende perspectieven op de wereld. Al meer dan vijftig jaar toont Filmtheater Hilversum de kracht van film in al haar facetten door ruim baan te geven aan het beste wat de wereldcinema te bieden heeft.

Kunst én gespreksstarter

Welbekend is de artistieke betekenis van film: Filmtheater Hilversum toont de nieuwste kwaliteitsfilms van over de hele wereld en vele hoogtepunten van internationaal toonaangevende filmfestivals als Cannes, Berlijn en Toronto. In totaal gaat het om zo'n vierhonderd titels per jaar, waaronder actuele documentaires over de meest uiteenlopende onderwerpen en de beste films van documentairefestival IDFA.

Uiteraard ontbreken ook klassiekers niet in onze programmering, regelmatig in de vorm van een retrospectief waarin één maker of genre centraal staat. Voor filmliefhebbers met (klein)kinderen zijn het hele jaar door kinder- en familiefilms te zien. In de schoolvakanties maken kinderen een eigen stop-motion-animatiefilm in workshops die we in samenwerking met Cinekid aanbieden. En wanneer een bezoek aan het Herenplein een keertje niet lukt, is het mogelijk de nieuwste films te bekijken via onze online filmzaal Picl.

Wat Filmtheater Hilversum, en filmtheaters in het algemeen, onderscheid van de commerciële bioscoop is de aandacht die uitgaat naar programma's die het gesprek met en tussen bezoekers stimuleren. Bij het samenstellen van deze programma's sluiten we aan bij onderwerpen die leven in de stad en doelgroepen die in Hilversum sterk vertegenwoordigd zijn. Hiervoor werken we met talloze lokale en regionale partners samen.

Een aantal succesvolle samenwerkingen:

- de talkshow *Hilversum in gesprek* met gasten als Janine Abbring, Stine Jensen en Erwin Olaf waarin de gast een keuzefilm bespreekt en bekijkt met de zaal;
- speciale voorstellingen in samenwerking met lokale partners zoals de reeksen *Film & Architectuur* i.s.m. Dudok Architectuur Centrum, Boek & Film i.s.m. Bibliotheek Hilversum en Film & Religie i.s.m. de lokale kerken
- een cursus filmgeschiedenis.
- vertoningen voor een *niet-Nederlands publie*k met Engelse ondertiteling; expat cinema voorstellingen.
- films voor de LGTBQ+ gemeenschap i.s.m. Gooi & Vecht Inclusief.
- *inleidingen en nagesprekken* met filmmakers, acteurs/actrices of experts.

© LAB Mediaplein • Fotografie: Feike Faas

Huiskamer voor de stad

Naast een huis voor film(kunst) is Filmtheater Hilversum een huiskamer voor de stad. Een culturele ontmoetingsplek waar bezoekers 365 dagen per jaar, de gehele dag door, welkom zijn. Voor een mooie film in één van de zalen of in de openlucht op het Herenplein, een festival, een interessante inleiding of een kop koffie met iets lekkers of een spontane ontmoeting met vrienden. Het programma - er is altijd wat te beleven - en het gebouw - sfeervol, licht en uitnodigend - faciliteren de ontmoeting en het gesprek tussen bezoekers van allerlei leeftijden en achtergronden.

Filmtheater Hilversum heeft nadrukkelijk ook een sociale functie. Dat vele groepen hun weg al naar ons hebben gevonden blijkt onder meer uit de maandelijkse ontmoetingen die seniorenvereniging SENVER organiseert voor hun leden in de foyer, de filmclub waar honderden filmliefhebbers elkaar maandelijks treffen en de jaarlijkse Kerstbrunch voor alleenstaanden.

Als culturele instelling in het hart van de stad dragen we zo actief bij aan de levendigheid, sociale cohesie en vitaliteit van Hilversum.

Kritische kijkers en vaardige makers

Film is ook de taal waarmee kinderen en jongeren opgroeien. Al swipend en scrollend omringt de jeugd zich de hele dag met beeld. Met filmeducatie geef je betekenis aan die beelden: wat zie je nou echt en hoe vind je de juiste woorden om de beelden te duiden? Leerlingen krijgen meer inzicht in de kracht van bewegend beeld, het maakproces en de vele zichtbare en onzichtbare keuzes die achter elk beeldverhaal zitten. Op die manier krijgen zij alle vaardigheden die nodig zijn om deel te kunnen nemen aan een maatschappij waarin beeldcultuur leidend is.

Niet voor niets zetten we ons actief in om leerlingen in het Gooi op te leiden tot kritische kijkers en vaardige filmmakers. In samenwerking met Filmtheater Bussum en Globe Centrum voor Kunst en Cultuur bieden we schoolvoorstellingen aan voor het basisonderwijs (*Klassefilm*) en het voortgezet onderwijs (*To the movies)*. Ook is het mogelijk om een filmvoorstelling aan te vullen met een op maat gemaakt lespakket voor in de klas. Daarnaast geven we ruimte aan jong filmtalent: (korte) films van studenten van MBO College Hilversum en animatiefilms van aanstormend talent krijgen in het programma Ultrakort een podium in onze zalen.

Uit de groeiende behoefte vanuit het onderwijs blijkt dat het mogelijk is om in de toekomst meer leerlingen te bereiken.

Filmtheater Hilversum heeft niet alleen oog voor de artistieke waarde van film, maar ook voor de maatschappelijke en educatieve betekenis ervan. Voor velen zijn we al een geliefd cultureel huis voor film en ontmoeting en steeds vaker een bestemming voor scholen als het om filmeducatie gaat.
In de toekomst wil Filmtheater Hilversum er zijn voor álle Hilversummers.

4 EEN FILMTHEATER VAN, VOOR EN DOOR ALLE HILVERSUMMERS

Nu de periode van strenge coronamaatregelen achter ons lijkt te liggen, krabbelt ook de cultuursector langzaam op. De bezoekcijfers zijn nog niet op het niveau van voor de pandemie, maar Hilversummers weten hun weg weer steeds beter te vinden naar cultuur en ook naar Filmtheater Hilversum. Het adagium 'never waste a good crisis' geldt ook voor ons: om sterker uit de crisis te komen investeren we juist nu. De nieuwste en meest duurzame filmtechniek (laserprojectie) en state-of-the-art geluid maken een filmbezoek een nog intensere ervaring. Zonnepanelen op het dak zijn niet alleen een verduurzaming, maar drukken ook de sterk gestegen energiekosten.

En daar blijft het niet bij qua ambities.

Vergevorderde plannen om uit te breiden op onze huidige locatie waren door de pandemie tijdelijk in de ijskast gezet. Nu is het moment daar om de draad weer op te pakken. Om onze ambities te realiseren en onze missie op lange termijn te waarborgen, is uitbreiding noodzakelijk. We lopen tegen de grenzen van de groei aan, terwijl er alle potentie is om meer te betekenen voor de stad.

Meer dan de helft van de inwoners van Hilversum bezoekt ons jaarlijks en in de regio is film een zeer geliefd uitje vergeleken met andere regio's. In de programmering moeten we, met maar drie filmzalen en een gebouw dat simpelweg geen ruimte biedt aan nóg meer bezoekers, scherpe keuzes maken. Dat gaat ten koste van onderscheidende programmering waarmee we als filmtheater ook in de toekomst succesvol kunnen blijven.

Een breed publiek

Met een alsmaar groeiend aanbod van premières en klassiekers, de populariteit van alternatieve content (zoals concerten en balletvoorstellingen op het witte doek), de behoefte aan filmeducatie en een toenemende vraag vanuit de stad om samen te werken, liggen er volop kansen om een groter en breder publiek te bereiken.

Het dagelijks vertonen van kwaliteitsfilms van over de hele wereld is en blijft ook in de toekomst de kern van ons programma, maar speciale programmering is het antwoord op de grote behoefte van bezoekers aan gedeelde ervaringen en beleving én op de uiteenlopende wensen van een divers publiek.

Co-creatie

Succesvolle programma's zetten we voort, maar om nieuwe groepen te bereiken gaan we het experiment aan: waar mogelijk geven we doelgroepen zelf een stem in de programmering. Daarvoor werken we samen met sleutelfiguren uit de verschillende communities. Door initiatieven en ideeën van een diverse groep Hilversummers te faciliteren en te laten bloeien, wordt Filmtheater Hilversum ook hún plek. Op die manier bereiken we groepen die nu niet vanzelfsprekend hun weg naar het filmtheater vinden.

Publiek van de toekomst

Filmeducatie is voor ons van groot belang, allereerst omdat kinderen en jongeren de wereld via beelden ontdekken. Daarnaast is een filmvoorstelling in schoolverband voor veel leerlingen de eerste aanraking met Filmtheater Hilversum. Zo bouwen we ook aan ons publiek van de toekomst. Door frequenter filmeducatie programma's aan te bieden, de kwaliteit te verbeteringen en de stap te zetten naar meer lokaal aanbod, sluiten we aan bij de vraag en wensen vanuit het onderwijs.

- Een kansrijk initiatief is het Filmlab voor primair en voortgezet onderwijs en MBO: van film kijken, naar je eigen filmset opbouwen, leren filmen en acteren en je zelfgemaakte film terugzien op het doek. We werken hierin samen met Filmhub Noord-Holland, Bibliotheek Hilversum, LAB Mediaplein en Globe Centrum voor Kunst en Cultuur.
- Met MBO College Hilversum verkennen we de mogelijkheden om film in te zetten aansluitend op de verschillende opleidingen (bijv. films over zorg of schulden) of een project waarbij studenten hun eigen filmfestival organiseren.
- Tijdens docentenavonden in samenwerking met Filmhub Noord-Holland laten we zien wat de kracht is van film en welke mogelijkheden dit biedt in de klas.

Ontmoeten en ontspannen

Naast een huis voor film en filmonderwijs is Filmtheater Hilversum ook een huiskamer voor de stad: een *third place* naast thuis en je werkplek. Een toegankelijke plek waar je kunt ontspannen, geïnspireerd raakt en anderen kunt ontmoeten. Om dit onderscheidende kenmerk van Filmtheater Hilversum kracht bij te zetten is het onze de wens om de foyer uit te breiden met meer zitplaatsen en het niveau van service en beleving te verhogen.

Op die manier ontstaat, nog meer dan nu, een plek waar iedereen zich welkom voelt, of je nou individueel komt of in gezelschap. Met een relaxte sfeer die uitnodigt om voor of na de film te verblijven, genietend van een drankje of iets lekkers om te eten, waar je kunt werken, een boek kunt lezen of kunt vergaderen. Daar waar het aansluit op onze missie kun je als lokale vereniging, bedrijf en organisatie ook bij ons terecht voor een filmvoorstelling, bijeenkomst of borrel.

Het moge duidelijk zijn: Filmtheater Hilversum heeft de potentie om door te groeien naar een filmtheater van, voor en door alle Hilversummers.
Om deze potentie ten volste te kunnen benutten en alle ambities waar te kunnen maken is uitbreiding van het aantal filmzalen en het vergroten van de foyer onontbeerlijk.

5 Een vernieuwd Filmtheater Hilversum: de uitbreiding

Filmtheater Hilversum heeft, dankzij de aankoop van het naastgelegen pand en een deel van de grond, de unieke kans om op de huidige locatie uit te breiden met twee filmzalen en een ruimere foyer. In het ontwerp van MOOST Architect neemt het aantal stoelen in de zalen toe van 247 naar circa 375 en is sprake van een verdubbeling van het aantal zitplaatsen in de foyer.

Letterlijk ruimte geven aan de ambities

Door gebrek aan fysieke ruimte moeten we nu scherpe keuzes maken en vaker ‘nee’ verkopen dan ons lief is. Het toevoegen van twee extra filmdoeken biedt veel meer mogelijkheden in de programmering. Niet alleen is het mogelijk om een grotere diversiteit aan films te tonen en om films die een langere aanlooptijd hebben of die juist een groot publiek trekken langer te laten draaien (een grote wens van onze bezoekers). Het biedt ook volop kansen voor speciale programmering, gericht op het bereiken van een diverser publiek. Met twee extra filmzalen kunnen we met (nog) meer lokale partners inhoudelijk samenwerken en inspelen op de vraag van specifieke doelgroepen. De vergroting van de capaciteit maakt het tegelijkertijd mogelijk om de ambitie om meer leerlingen van Gooise scholen de kracht van film te laten ervaren en jong talent een podium te bieden, te realiseren. En het creëert ruimte om culturele en zakelijke bijeenkomsten van partners, die aansluiten bij onze missie, te faciliteren.

De huidige knelpunten in de doorstroming van publiek op piektijden behoren met de uitbreiding van de foyer tot het verleden. Door extra ruimte, meer zitplaatsen en mogelijkheden voor aantrekkelijke horeca kan Filmtheater Hilversum - nog meer dan nu al het geval is - die ontmoetingsplek met ongedwongen sfeer zijn in de stad, waar je graag komt om met elkaar na te praten over de film, waar je je ‘gewoon’ welkom voelt om te genieten van een kop koffie of biertje of waar je bent uitgenodigd voor een zakelijke borrel of bijeenkomst.

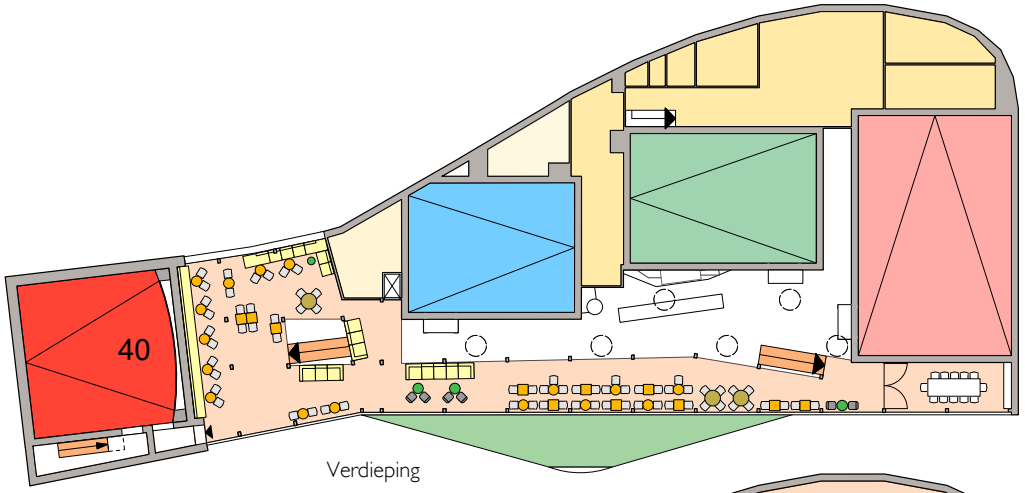
Een vernieuwd Filmtheater Hilversum zorgt daarnaast voor een belangrijke stedenbouwkundige impuls van het Herenplein. Samen met onze buren creëren we een intiem en levendig plein met groen, terrassen, fietsparkeren en een betere aansluiting op de Herenstraat. Met onze ruime openingstijden dragen we bij aan een veilig uitgaansgebied.

Een kans is om, bij de herinrichting van de Kerkbrink, de uitstraling door te trekken naar de Herenstraat en het Herenplein. Zo ontstaat een culturele as van instellingen en activiteiten die elkaar versterken.

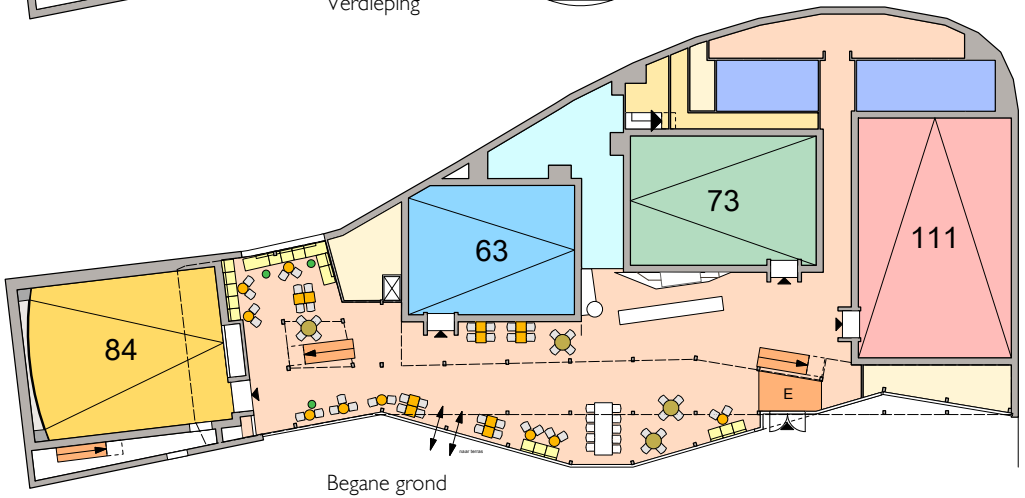

Verdieping

Begane grond

Te verwachten groei

Filmtheater Hilversum heeft nog een groot marktpotentieel in het Gooi[7]. De opkomst van streamingdiensten heeft de belangstelling voor film(kunst) zelfs vergroot en wereldwijd groeit filmbezoek nog steeds. Daarnaast leren de ervaringen met uitbreidingen en vernieuwingen bij andere filmtheaters ons dat vernieuwd aanbod meer vraag creëert.

In 2007 trok Filmtheater Hilversum met één filmzaal al 49.000 bezoekers; na de verhuizing naar het Herenplein liep dat in 2009 op naar 88.000 bezoekers met drie filmzalen. Tot aan de coronapandemie bleven de cijfers jaarlijks stijgen: in 2019 ontvingen we een recordaantal van 142.500 bezoekers. De verwachting is dat we met vijf filmzalen de komende jaren kunnen doorgroeien naar 170.000 jaarlijkse bezoekers.

Met de beoogde uitbreiding kan Filmtheater Hilversum ook in de toekomst een rol van betekenis blijven spelen op het gebied van film voor alle inwoners van de stad, haar culturele, educatieve en maatschappelijke functie ten volste benutten en een belangrijke impuls geven aan de aantrekkelijkheid en levendigheid van het stadscentrum.

Feiten en cijfers

	NU	STRAKS
ZALEN	drie zalen met 247 stoelen	vijf zalen met 371 stoelen, inclusief een vlakke vloer zaal met flexibele opstelling
FOYER	288 m²	480m² met ruimte voor events
BEZOEKERS	137.000*	170.000, in de komende jaren

NA DE UITBREIDING

- jaarlijks meer dan 500 verschillende films en documentaires
- meer dan 5.500 voorstellingen per jaar
- 50 speciale programma's
- 5.000 leerlingen per jaar
- mogelijkheden voor besloten events

[7] Bron: Het publiek van Filmtheater HIlversum, 2022, EMC Cultuuronderzoeken

* Voor de coronapandemie; het gemiddeld aantal bezoekers in de periode 2017-2019